

Afdeling	: Werk, Inkomen en Zorg	B&W-voorstel: BW-009114
Naam opsteller voorstel	: Heesen, Leon	Zaaknummer JOIN: Z/15/012628
Portefeuillehouder	: H.A. (Harrie) Litjens	Publicatie: Openbaar

Onderwerp

Aanvullende gronden bezwaarschriften Gebundelde uitkeringen (BUIG).

Voorstel

1. Instemmen met het indienen van aanvullende bezwaarschriften behorend bij de reeds ingediende pro-forma bezwaarschriften tegen beschikking Gebundelde uitkering 2015 definitief en Gebundelde uitkering 2016 voorlopig;
2. Wethouder Litjens machtigen voor het ondertekenen van het aanvullend bezwaarschrift;
3. Instemmen met het aanwenden van de beschikbare rechtsmiddelen (beroep en zo nodig hoger beroep) tegen de beslissingen op de onder 1. genoemde bezwaren, voor zover deze ongegrond worden verklaard;
4. Instemmen met het voeren van een civiele (dagvaarding)procedure tegen de Staat der Nederlanden (Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid);
5. Instemmen met en het verzenden van bijgevoegde raadsinformatiebrief.

Inleiding

Bestuursrechtelijk kader: bezwaar en beroep

Bij besluit van 16 december 2015 heeft uw college besloten tot het aantekenen van pro-forma bezwaren tegen beschikking Gebundelde uitkering 2015 definitief en Gebundelde uitkering 2016 voorlopig. Daarbij is aangegeven dat een gedegen inhoudelijke onderbouwing van de bezwaarschriften nader onderzoek en analyse vereist. Gelet op de beperkt beschikbare capaciteit enerzijds en het kerstreces anderzijds, is de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid verzocht om een nadere termijn te bieden voor het indienen van aanvullende gronden. Bij brieven van 6 januari 2016 is uw college door de minister voor beide bezwaarschriften een nadere termijn geboden tot en met 26 februari 2016. De aanvullende bezwaarschriften zijn vanwege de complexiteit en omvang nog niet

Weert, 16-12-2015 De directeur,	S		B	W	W	W	W
				HL	FVE	PS	GG
		akkoord					
		bespreken					
Soort besluit: Besluit college		Vergadering B&W van 08-01-2016					

In te vullen door het B&W secretariaat:

- Akkoord
 Akkoord met tekstuele aanpassing door portefeuillehouder
 Anders, nl.:
 Beslissing d.d.: 23-02-2016

- Niet akkoord
 Gewijzigde versie

- A-stuk
 B-stuk
 C-stuk

Nummer: 3

De secretaris,

Totaal aantal pagina's: 4
Pagina 1

gereed, maar worden spoedig (na besluitvorming door uw college) aan dit voorstel bijgevoegd.

Civielrechtelijk kader: rechtmatigheid

De Staat heeft tot taak burgers die daarvoor in aanmerking komen, te voorzien van bijstand en/of een specifieke uitkering. Gemeenten voeren deze taak van de Staat in medebewind uit. Voor de uitvoering van een dergelijke taak, dienen gemeenten kostendekkende middelen van de Staat te ontvangen, zo bepaalt onder meer artikel 108 lid 3 Gemeentewet. De staatssecretaris heeft daarentegen aan gemeenten, waaronder ook de gemeente Weert, voor het jaar 2015 een evident ontoereikend budget toegekend en is voornemens dit voor het jaar 2016 ook te doen. Zo blijkt uit de definitieve beschikking 2015 en de voorlopige beschikking 2016.

Ter illustratie: In 2015 is door uw college voor een bedrag van € 13.296.528,- aan uitkeringen besteed, terwijl door de Staat slechts een budget van € 11.749.224,- is toegekend. Dit levert een tekort op van € 1.547.304,-. Hoewel door de Staat voor 2016 een budget van € 12.558.892,- (dit is € 809.668,- meer dan in 2015) is toegekend, zal het budget ook in 2016 niet kostendekkend zijn. De verwachting is immers dat de gemeente in 2016 meer aan uitkeringen zal besteden dan in 2015 het geval was. Ook voor de jaren hierna is de verwachting dat gemeenten ontoereikende budgetten zullen ontvangen.

Sinds 2015 hanteert de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid een nieuw verdeelmodel en heeft als wettelijke basis het Besluit Participatiewet. Dat verdeelmodel wijkt geheel af van het oude verdeelmodel dat tot 2015 gold. Als gevolg van het nieuwe verdeelmodel ondervinden Gemeenten, waaronder ook de gemeente Weert, grote, onevenredige negatieve (financiële) effecten. Aan het feit dat er nu veel lagere, ontoereikende budgetten zijn toegekend, ligt het gebrekkige SCP-model ten grondslag en de wijze waarop daaraan invulling is gegeven. Het tekort loopt fors op, tot in de tientallen miljoenen euro's. Deze tekorten zijn ook vastgesteld door een onafhankelijke deskundige, namelijk deskundigenbureau APE, die ook heeft geconcludeerd dat daaraan alleen het gebrekkige verdeelmodel ten grondslag ligt. Het tekort moeten de gemeenten opvangen uit hun algemene middelen.

De staatssecretaris erkent dat het nieuwe verdeelmodel verbeteringen behoeft. Het feit dat het SCP-verdeelmodel nu nog gebreken kent, leidt voor gemeenten tot onevenredig negatieve effecten, die bovendien onbedoeld zijn. Op initiatief van de staatssecretaris is daarom een traject gestart tot aanpassing en vooral verbetering van het nieuwe verdeelmodel. Echter, ondanks meerdere verzoeken daartoe – onder meer in een door de Tweede Kamer aangenomen motie op dit punt – is de staatssecretaris niet voornemens de tekorten in het jaar 2015 bij de gemeenten vanwege een gebrekkig verdeelmodel weg te nemen. Datzelfde geldt (deels) ook voor het jaar 2016.

Met dit alles handelt de staatssecretaris in strijd met onder meer de Gemeentewet en het daarin neergelegde vereiste dat de gemeenten voor iedere medebewindstaak, kostendekkende Rijksfinanciering moeten ontvangen.

Vorenstaande is voor de gemeenten Den Haag, Assen, 's-Hertogenbosch, Landgraaf, Nijmegen en Utrecht reden geweest via Stibbe advocaten en notarissen (hierna te noemen: "Stibbe") het onrechtmatige karakter van het nieuwe verdeelmodel en de vangnetregeling, zoals die zijn neergelegd in het Besluit Participatiewet, in een dagvaardingsprocedure aan te vechten en de Staat te sommeren alsnog het werkelijk benodigde bedrag aan budget op grond van artikel 69 Participatiewet toe te kennen. Een en ander zoals berekend door APE. Ambtelijk is bij Stibbe navraag gedaan naar de huidige stand van zaken van bovengenoemde procedure en of er een mogelijkheid bestaat dat de gemeente Weert zich in die procedure nog voegt. Hierop is een positieve reactie

ontvangen. Naar aanleiding van overleg met het hoofd van de afdeling Werk, Inkomen en Zorg en de verantwoordelijk portefeuillehouder wordt voorgesteld dat de gemeente Weert, deelneemt aan deze procedure en zich aldus als partij voegt in de civiele procedure tegen de Staat. Stibbe advocaten zal daarmee ook namens de gemeente Weert als procesvoerder optreden. Daarnaast kan Stibbe de gemeente desgewenst begeleiden in de bestuursrechtelijke procedure.

Beoogd effect/doel

1. Verkrijgen van aangepaste beschikkingen voor 2015 en 2016 en het op basis daarvan ontvangen van toereikende budgetten voor het uitvoeren van de gemeentelijke medebewindtaken op basis van de Participatiewet.
2. Verkrijgen van onvoorwaardelijke en definitieve duidelijkheid over de rechtmatigheid van het door de staatssecretaris gehanteerde verdeelmodel ten behoeve van de jaarlijkse beschikkingen "Gebundelde uitkering". Een en ander voor het in medebewind uitvoeren van de taken in het kader van de Participatiewet.

Argumenten

Zie inleiding.

Kanttekeningen

Niet van toepassing.

Financiële, personele en juridische gevolgen

De kosten voor deelname aan de civielrechtelijke procedure (fixed price) bedragen € 10.000,-. Daarnaast zullen er nog gemeente specifieke kosten worden gemaakt, welke betaald dienen te worden op regie-basis. Financiering zal als volgt plaatsvinden:

- De eerste € 20.000,- aan kosten worden betaald uit product 6100000 Bijstandverlening, kostencategorie 6343016 "Rechts- en deskundigenadvisering";
- Alle kosten boven € 20.000,- worden als onvoorzien juridische kosten betaald uit product 0020000 "Secretariaat en algemeen beheer", kostencategorie 6343016 "Rechts- en deskundigenadvisering".

Uitvoering/evaluatie

Niet van toepassing.

Communicatie/participatie

Geadviseerd wordt de gemeenteraad te informeren via bijgevoegde raadsinformatiebrief.

Overleg gevoerd met

Intern:

Kees Joosten, hoofd afdeling Werk, Inkomen en Zorg,
Harrie Litjens, portefeuillehouder Werk, Inkomen en Zorg
Marc Knaapen, algemeen directeur

Extern:

Tom Barkhuysen, Stibbe advocaten en notarissen.

Bijlagen

1. Bezwaarschrift tegen definitieve beschikking 2015;
2. Bezwaarschrift tegen voorlopige beschikking 2016;
3. Raadsinformatiebrief.

Aan de leden van de gemeenteraad
Postbus 950
6000 AZ WEERT

Weert, 23 februari 2016

Onderwerp : Raadsinformatiebrief Gebundelde uitkeringen Participatiewet

Geachte leden van de gemeenteraad,

Bij besluit van 16 december 2015 hebben wij besloten tot het aantekenen van pro-forma bezwaren tegen beschikking Gebundelde uitkering 2015 definitief en Gebundelde uitkering 2016 voorlopig. Bij besluit van 23 februari 2016 hebben wij besloten tot:

1. het indienen van twee aanvullende bezwaarschriften;
2. het aanwenden van de beschikbare rechtsmiddelen (beroep en zo nodig hoger beroep) tegen de beslissingen op de onder 1. genoemde bezwaren, voor zover deze ongegrond worden verklaard;
3. het voeren van een civiele (dagvaarding)procedure tegen de Staat der Nederlanden (Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid).

Toelichting

De Staat heeft tot taak burgers die daarvoor in aanmerking komen, te voorzien van bijstand en/of een specifieke uitkering. Gemeenten voeren deze taak van de Staat in medebewind uit. Voor de uitvoering van een dergelijke taak, dienen gemeenten kostendekkende middelen van de Staat te ontvangen, zo bepaalt onder meer artikel 108 lid 3 Gemeentewet. De staatssecretaris heeft daarentegen aan gemeenten, waaronder ook de gemeente Weert, voor het jaar 2015 een evident ontoereikend budget toegekend en is voornemens dit voor het jaar 2016 ook te doen. Zo blijkt uit de definitieve beschikking 2015 en de voorlopige beschikking 2016.

Ter illustratie: In 2015 is door het college voor een bedrag van € 13.296.528,- aan uitkeringen besteed, terwijl door de Staat slechts een budget van € 11.749.224,- is toegekend. Dit levert een tekort op van € 1.547.304,-. Hoewel door de Staat voor 2016 een budget van € 12.558.892,- (dit is € 809.668,- meer dan in 2015) is toegekend, zal het budget ook in 2016 niet kostendekkend zijn. De verwachting is immers dat de gemeente in 2016 meer aan uitkeringen zal besteden dan in 2015 het geval was. Ook voor de jaren hierna is de verwachting dat gemeenten ontoereikende budgetten zullen ontvangen.

Sinds 2015 hanteert de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid een nieuw verdeelmodel en heeft als wettelijke basis het Besluit Participatiewet.

Dat verdeelmodel wijkt geheel af van het oude verdeelmodel dat tot 2015 gold. Als gevolg van het nieuwe verdeelmodel ondervinden Gemeenten, waaronder ook de gemeente Weert, grote, onevenredige negatieve (financiële) effecten. Aan het feit dat er nu veel lagere, ontoereikende budgetten zijn toegekend, ligt het gebrekkige SCP-model ten grondslag en de wijze waarop daaraan invulling is gegeven. Het tekort loopt fors op, tot in de tientallen miljoenen euro's. Deze tekorten zijn ook vastgesteld door een onafhankelijke deskundige, namelijk deskundigenbureau APE, die ook heeft geconcludeerd dat daaraan alleen het gebrekkige verdeelmodel ten grondslag ligt. Het tekort moeten de gemeenten opvangen uit hun algemene middelen.

De staatssecretaris erkent dat het nieuwe verdeelmodel verbeteringen behoeft. Het feit dat het SCP-verdeelmodel nu nog gebreken kent, leidt voor gemeenten tot onevenredig negatieve effecten, die bovendien onbedoeld zijn. Op initiatief van de staatssecretaris is daarom een traject gestart tot aanpassing en vooral verbetering van het nieuwe verdeelmodel. Echter, ondanks meerdere verzoeken daartoe – onder meer in een door de Tweede Kamer aangenomen motie op dit punt – is de staatssecretaris niet voornemens de tekorten in het jaar 2015 bij de gemeenten vanwege een gebrekkig verdeelmodel weg te nemen. Datzelfde geldt (deels) ook voor het jaar 2016.

Met dit alles handelt de staatssecretaris in strijd met onder meer de Gemeentewet en het daarin neergelegde vereiste dat de gemeenten voor iedere medebewindstaak, kostendekkende Rijksfinanciering moeten ontvangen.

Vorenstaande is voor de gemeenten Den Haag, Assen, 's-Hertogenbosch, Landgraaf, Nijmegen en Utrecht reden geweest via Stibbe advocaten en notarissen (hierna te noemen: "Stibbe") het onrechtmatige karakter van het nieuwe verdeelmodel en de vangnetregeling, zoals die zijn neergelegd in het Besluit Participatiewet, in een dagvaardingsprocedure aan te vechten en de Staat te sommeren alsnog het werkelijk benodigde bedrag aan budget op grond van artikel 69 Participatiewet toe te kennen. Een en ander zoals berekend door APE. Ambtelijk is bij Stibbe navraag gedaan naar de huidige stand van zaken van bovengenoemde procedure en of er een mogelijkheid bestaat dat de gemeente Weert zich in die procedure nog voegt. Hierop is een positieve reactie ontvangen. Naar aanleiding hiervan hebben wij besloten deel te nemen aan deze procedure en ons aldus als partij te voegen in de civiele procedure tegen de Staat. Stibbe advocaten zal daarmee ook namens de gemeente Weert als procesvoerder optreden.

Doel

Het doel hiervan is tweeledig:

1. Verkrijgen van aangepaste beschikkingen voor 2015 en 2016 en het op basis daarvan ontvangen van toereikende budgetten voor het uitvoeren van de gemeentelijke medebewindtaken op basis van de Participatiewet.
2. Verkrijgen van onvoorwaardelijke en definitieve duidelijkheid over de rechtmatigheid van het door de staatssecretaris gehanteerde verdeelmodel ten behoeve van de jaarlijkse beschikkingen "Gebundelde uitkering". Een en ander voor het in medebewind uitvoeren van de taken in het kader van de Participatiewet.

In het kader van onze informatieverplichting hebben wij gemeend u zo snel mogelijk op

de hoogte te moeten stellen van de gekozen koers in bovengenoemde kwestie.
Vanzelfsprekend houden wij u op de hoogte van alle relevante ontwikkelingen en
vorderingen in dit kader.

Wij vertrouwen erop u hiermee tot dusver voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

M.H.F. Knaapen
gemeentesecretaris

A.A.M.M. Heijmans
burgemeester